

28. červenec světový den hepatitidy

Letošní Světový den hepatitidy, který vyhlásila Světová zdravotnická organizace pro 28. červenec nese heslo „nezapomínejme na žloutenky“. Cílem této iniciativy u příležitosti Světového dne hepatitidy je všeobecně rozšířit veřejné podvědomí o virových hepatitidách.

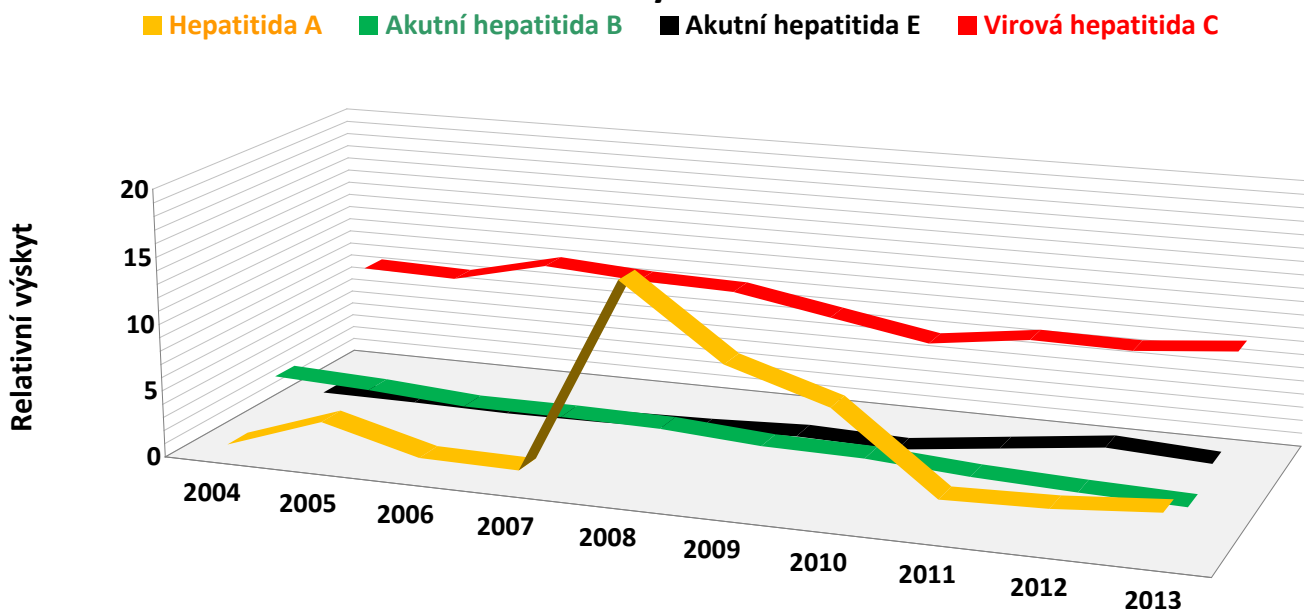
V této souvislosti chceme informovat občany o hepatitidách infekčního původu, o možných rizicích těchto nákaz, o nejčastějších způsobech jejich přenosu a možnostech prevence.

Hepatitida nebo-li „žloutenka“ je zánětlivé onemocnění jater. Jednou z možností je infekční původ hepatitid - viry. Rozlišujeme hepatitidy typu A, B, C, D a E. U člověka nemocného virovou hepatitidou se viry nacházejí v krvi, v tělních tekutinách jako jsou sliny, sperma, poševní sekret nebo ve stolici.

Průběh onemocnění může být akutní (náhlý začátek s výraznými obtížemi), chronický (poškození jater s vážnými komplikacemi), nebo může probíhat zcela bez příznaků, tzv. inaparentně (zjistí se náhodně v rámci jiného vyšetření). Virová hepatitida se nejčastěji projevuje jako běžné chřipkové onemocnění zvýšenou teplotou, nevolností, zvracením, nechutenstvím, neurčitými bolestmi břicha, průjmami, bolestmi svalů, kloubů, nebo zvětšením jater citlivých na pohmat. Po této fázi, především u rozvinutého onemocnění, často dochází k žlutému zbarvení kůže a očního bělma – „žloutence“ a současně se objeví tmavší moč, světlá stolice a svědění kůže. Jelikož všechny tyto příznaky mohou být projevem i jiných onemocnění, je k potvrzení diagnózy vždy nutné laboratorní vyšetření krve.

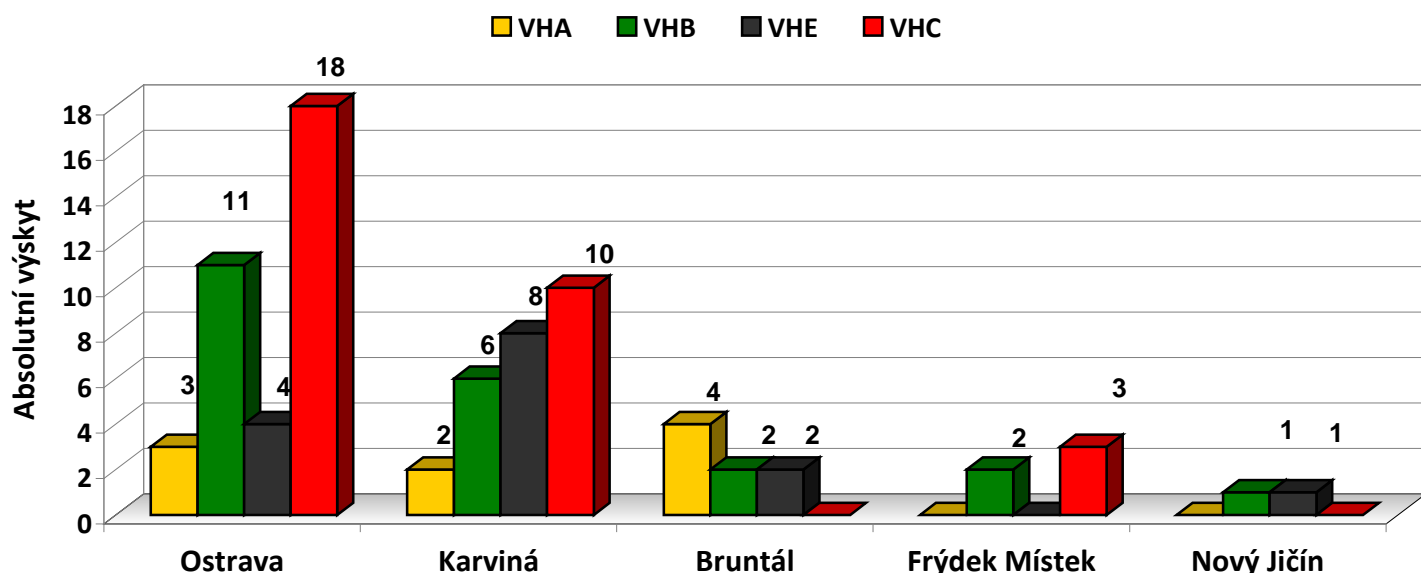
Trend výskytu virové hepatitidy typu B je v ČR delší dobu příznivý. Podobně je tomu i v případě virové hepatitidy **typu A**, nicméně po dlouhodobém poklesu počtu onemocnění došlo v roce 2008 k epidemii, při které bylo podchyceno 1648 onemocnění. Výskyt virové hepatitidy **typu D** je v ČR zcela výjimečný. V posledních třech letech je ročně evidováno několik stovek onemocnění virovou hepatitidou **typu E**. V současnosti nejčastěji hlášenou hepatitidou v ČR, je hepatitida **typu C**, evidováno je několik set akutních a chronických onemocnění.

Incidence hepatitidy v ČR v letech 2004 - 2013 na 100 000 obyvatel

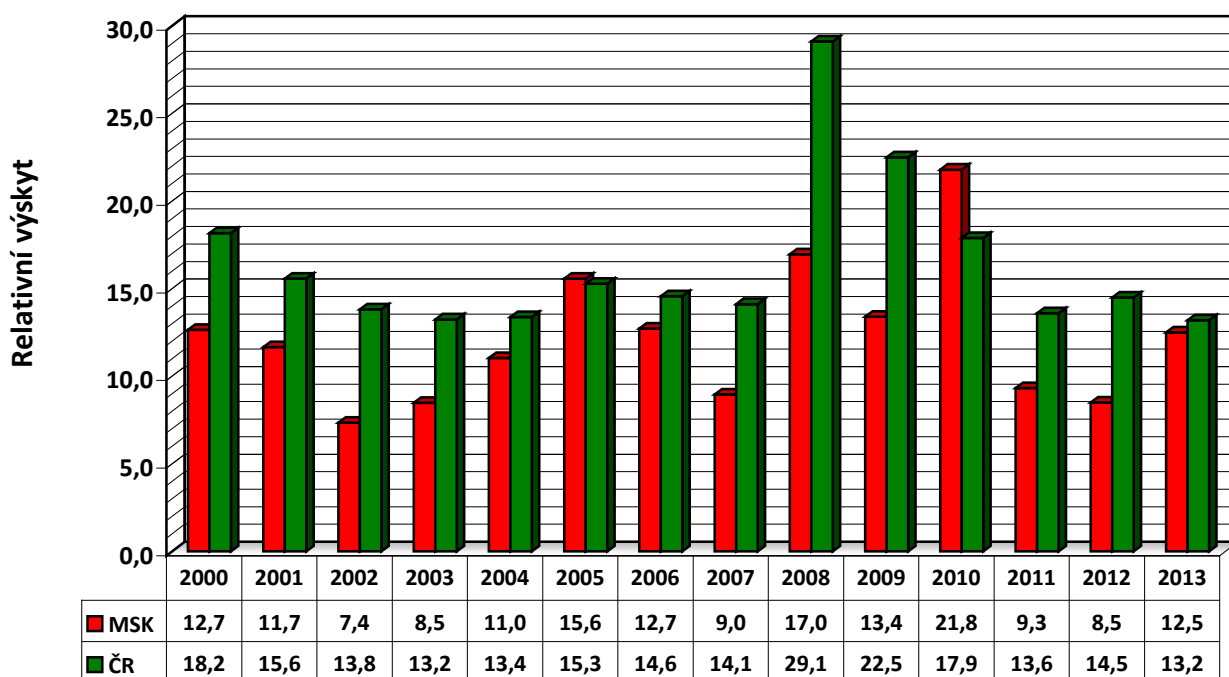

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hepatitida A	0,7	3,2	1,3	1,2	15,8	10,5	8,2	2,5	2,7	3,3
Akutní hepatitida B	3,8	3,5	3	3	2,9	2,4	2,3	1,8	1,5	1,3
Akutní hepatitida E	0,4	0,4	0,3	0,4	0,6	0,9	0,7	1,6	2,5	2,1
Virová hepatitida C	8,5	8,3	10	9,5	9,3	8	6,7	7,7	7,6	8,3

Hlášené hepatitidy v Moravskoslezském kraji v roce 2014

Srovnání incidence hepatitid v ČR a MSK v letech 2001 - 2013 (rel.100 tis.obyvatel)

K přenosu nákazy dochází prostřednictvím kontaminovaných potravin, znečištěných rukou při špatné osobní hygieně nebo při kontaminaci vodního zdroje fekáliemi (virová hepatitida typu A a E) a na přenášené krvi, sexuálním kontaktem nebo prostřednictvím jehel u uživatelů drog (typ B, C, D).

U virové hepatitidy typu E, která se zvažuje zařazení mezi zoonózy (tj. nákazy přenosné ze zvířete na člověka) se uplatňuje přenos prostřednictvím kontaminovaného masa a masných výrobků.

V prevenci hepatitid s fekálně-orálním přenosem (VHA) má podstatný význam osobní hygiena (řádné mytí rukou zejména po použití toalety), hygiena stravování (důkladné omytí ovoce a zeleniny), pití vody pouze z ověřených

vodních zdrojů. U VHE významnou roli hraje tepelná úprava vepřového masa (steaky apod.) a omezená konzumace masných výrobků (např. jelita, paštiky) hlavně v letních měsících.

U virových hepatitid přenosných krví a tělními tekutinami (VHB, VHC, VHD) je nutné zamezit přenosu viru krevní cestou např. rutinním vyšetřováním dárců krve, dále nepoužívat společně osobní a toaletní potřeby (depilační strojek, kartáček na zuby, holící strojek, manikurní nůžky), nutné je dodržování správného hygienického postupu při manikúře, pedikúře, tetování, piercingu, dále realizace výměnných programů jehel a stříkaček u uživatelů nitrožilních drog a v neposlední řadě dbát na chráněný pohlavní styk.

Od roku 2001 jsou proti VHB v rámci pravidelného očkování vakcinovány všechny děti v prvním roce života. Osobám cestujícím do oblastí s rizikem výskytu VHA (oblasti s nižším hygienickým standardem), dále osobám s rizikovým chováním (promiskuitním a narkomanům), dále osobám, vykonávajícím činnosti epidemiologicky závažné (tzv. potravináři – kuchaři, číšníci atd.) se doporučuje očkování proti hepatitidě typu A.

Proti VHC, VHD a VHE momentálně neexistuje žádné očkování, proto jedinou prevencí je dodržování doporučených pokynů.